

Notă informativă

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 866/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de elaborare și de revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic (număr unic 565/MM/2024)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 866/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de elaborare și de revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic a fost elaborat de către Ministerul Mediului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Elaborarea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 866/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de elaborare și de revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic rezultă din prevederile:

- Planului Național de Acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2024-2027, Capitolul 27 Mediu și schimbări climatice, pct. 29 „proiect de hotărâre a Guvernului de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 866/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de elaborare și de revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic” – termen de aprobare decembrie 2024.

- Legii nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între RM, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (în continuare UE) și statele membre ale acestora, pe de altă parte. Potrivit anexei XI al Acordului de Asociere RM - UE, Republica Moldova se angajează să își apropie progresiv legislația națională în domeniul protecției și gestionării apei de prevederile stipulate în: Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei.

- Aprobării, la 15 decembrie 2023 de către Parlamentul Republicii Moldova a Legii nr. 325/2023 pentru modificarea Legii apelor nr. 272/2011, care are drept scop asigurarea prevenirii și minimizării poluării corpurilor de apă prin perfecționarea cadrului normativ în domeniul gestionării și protecției resurselor de apă potrivit standardelor internaționale. Printre rezultatele urmărite se numără: reducerea riscului de distrugere (irreversibilă) a resurselor de apă, protecția resurselor de apă prin sporirea calității acestora, reducerea riscului de accidente de poluare a resurselor de apă și limitarea consecințelor acestora prin aplicarea măsurilor de prevenție și după caz de remediere a consecințelor survenite, planificarea aprovizionării cu apă a sectoarelor luând în considerare potențialul de apă și nevoile de apă, reducerea pierderilor și a riscurilor generate de inundații și secetă și planificarea strategică a aprovizionării cu apă și a consumului de apă.

Totodată, modificările aduse prin Legea nr. 352/2023 transpun parțial Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei și a Directivei 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole.

Una din modificările aduse la Legea apelor nr. 272/2011 constă în completarea și precizarea conținutului planului de gestionare a bazinului hidrografic în vederea asigurării gestionării eficiente a acestuia și analizei multidimensionale a aspectelor ce țin de identificarea și evaluarea impactului activității umane asupra stării apelor de suprafață și apelor subterane, evaluarea caracteristicilor corpurilor de apă, indicând corpurile de apă artificiale și puternic modificate și corpurile de apă care riscă să nu îndeplinească obiectivele de mediu, estimarea presiunilor hidromorfologice etc.

Totodată, o altă modificare adusă Legii apelor este stabilirea la nivel de normă primară a faptului că Planul de gestionare a secetei va fi parte componentă a planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic.

În plus, în anul 2020 a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, care stabilește regulile pentru un cadru de planificare strategică uniform și coerent. Reieșind din faptul că Regulamentul privind procedura de elaborare și revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 866/2013, nu este strâns corelat cu această hotărâre, în procesul de elaborare a planurilor de gestionare a districtelor hidrografice au apărut o serie de divergențe, deoarece cele două hotărâri de Guvern au și puncte contradictorii. În acest sens, este necesară o sincronizare și coroborare eficientă între cele două norme juridice.

Urmare a aprobării acestor acte normative, este necesară modificarea Regulamentului privind procedura de elaborare și revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 866/2023, pentru asigurarea unei compatibilități cu Legea apelor nr. 272/2011 și indirect cu Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, cu Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice precum și alte acte normative conexe.

Concomitent, în raportul Raportul anual 2023 de progres al Comisiei Europene, este reiterată necesitatea de „*consolidare a punerii în aplicare și îmbunătățirii legislației, cu accent pe legislația orizontală, protecția naturii, gestionarea apei*”, iar la domeniul *resurse de apă* este remarcată alinierea legislației la Directiva 2000/60/CE de stabilire a unui cadru normativ de politică comunitară în domeniul apei, dar și necesitatea de continuare a alinierii la alte componente din aquisul UE.

Finalitățile urmărite

Așa cum s-a menționat mai sus, proiectul de hotărâre de Guvern are ca obiectiv general aducerea în concordanță a Regulamentului privind procedura de elaborare și revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 866/2023 cu normele primare și secundare care reglementează acest domeniu și constau, în principal, în următoarele:

- Asigurarea compatibilității Hotărârii Guvernului nr. 866/2023 cu modificările aduse la Legea apelor nr. 272/2011 prin Legea nr. 352/2023;
- Asigurarea unui grad mai înalt de compatibilitate a Regulamentului privind procedura de elaborare și revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic cu Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei;
- Coroborarea și sincronizarea eficientă a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 866/2013 cu cele ale Hotărârii Guvernului nr. 386/2020, pentru a elimina divergențele și contradicțiile apărute în procesul de elaborare a planurilor de gestionare a districtelor hidrografice.

Toate aceste finalități urmăresc gestionarea mai eficientă și durabilă a resurselor de apă, reducerea riscurilor de poluare și catastrofelor naturale, precum și o aliniere mai bună la cadrul legislativ național și european.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 866/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de elaborare și de revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic transpune parțial prevederile Directivei 2000/60/CE a

Parlamentului și a Consiliului din 23.10.2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei.

Necesitatea acestor modificări derivă din statutul Republicii Moldova de țară candidat la Uniunea Europeană și realizarea angajamentelor asumate în cadrul Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte.

În acest sens, pentru asigurarea unui grad mai înalt de compatibilitate a Regulamentului privind procedura de elaborare și revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic cu Directiva 2000/60/CE, prin prezentul proiect de hotărâre se propune transpunerea mai detaliată a articolului 13 „Planurile de gestionare a districtelor bazinelor hidrografice” și a Anexei VII „Plan de gestionare a districtului bazinului hidrografic”.

Astfel, prezentul proiect de act normativ transpune aspectele relevante din Articolul 13 (alin. (5)) și Anexa VII la Directiva 2000/60/CE, elemente care sunt obligatorii la elaborarea Planurilor de gestionare a districtelor hidrografice, după cum urmează:

- descrierea generală a caracteristicilor pentru corpurile de apă de suprafață să includă o hartă care indică situarea și limitele corpurilor de apă, o hartă care indică ecoregiunile și tipurile de corpurile de apă de suprafață din cadrul districtului hidrografic și identificarea condițiilor de referință pentru tipurile de apă de suprafață (lit. d), sbp. 1) pentru completarea proiectului cu pct. 7², sbp. 2), lit. b);
- descrierea generală a caracteristicilor pentru corpurile de apă subterane să includă o hartă indicând situarea și limitele corpurilor de apă (lit. d), sbp. 1) pentru completarea proiectului cu pct. 7², sbp. 2), lit. c);
- prezentarea succintă a presiunilor importante și a impactului activității umane asupra stării apelor de suprafață și a apelor subterane, inclusiv:
 - o estimare a presiunilor asupra stării cantitative a apelor, inclusiv a captărilor;
 - o analiză a altor impacturi ale activității umane asupra stării apelor (lit. d), sbp. 1) pentru completarea proiectului cu pct. 7², sbp. 2), lit. e);
- prezentarea rezultatelor monitorizării stării apelor de suprafață, a apelor subterane și a zonelor protejate, precum și o reprezentare cartografică a rezultatelor programelor de monitorizare puse în aplicare cu privire la starea acestora (lit. d), sbp. 1) pentru completarea proiectului cu pct. 7², sbp. 2), lit. g);
- prezentarea măsurilor întreprinse pentru recuperarea costurilor și serviciilor legate de utilizarea apei (lit. d), sbp. 1) pentru completarea proiectului cu pct. 7², sbp. 2), lit. w);
- prezentarea măsurilor întreprinse pentru combaterea poluării apei (lit. d), sbp. 1) pentru completarea proiectului cu pct. 7², sbp. 2), lit. x);
- prezentarea măsurilor luate pentru informarea și consultarea publicului, a rezultatelor acestora și a modificărilor aduse în consecință Planului de gestionare (lit. d), sbp. 1) pentru completarea proiectului cu pct. 7², sbp. 1), lit. d);
 - includerea listei planurilor de gestionare a subbazinelor hidrografice din cadrul districtului bazinului hidrografic, clasificate după volumul și importanța acestora, inclusiv descrierea succintă a principalelor prevederi ale acestora (lit. e) ce prevede modificarea pct. 8));

În context, menționăm că transpunerea și implementarea Directivei 2000/60/UE este importantă în contextul realizării angajamentelor Republicii Moldova, ce rezultă din Titlul IV „Cooperarea economică și alte tipuri de cooperare sectorială”, Capitolul 16 „Mediul înconjurător”, Anexa XI ale Acordului de Asociere RM-UE.

Pentru a demonstra gradul de compatibilitate a proiectului hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 866/2013 cu Directiva 2000/60/UE, a fost elaborat tabelul de concordanță care a fost consultat cu Centrul de Armonizare a Legislației, obiecțiile și recomandările fiind incluse în tabelul de sinteză.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Urmare a lacunelor și deficiențelor identificate în procesul de elaborare/revizuire a Planurilor de gestionare a districtelor bazinelor hidrografice, în scopul asigurării implementării prevederilor Legii apelor nr. 272/2011 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 01.02.2024), în vederea asigurării transpunerii dinamice a Directivei 2000/60/CE, precum și a respectării angajamentelor asumate de către Republica Moldova pe plan internațional se impune necesitatea de a modifica și ajusta Hotărârea Guvernului nr. 866/2013.

În acest sens, modificările propuse se axează pe:

1. Asigurarea compatibilității cu modificările aduse la Legea apelor nr. 272/2011. Prin modificările aduse de Legea nr. 352/2023, în Legea apelor nr. 272/2011 au fost stabilite un șir de rigori suplimentare pe marginea modului de elaborare și consultare a Planului de gestionare, precum și pe marginea conținutului acestuia. Astfel, în vederea asigurării compatibilității Hotărârii Guvernului nr. 866/2013 cu noile rigori din Legea apelor, aceasta a fost completată cu un șir de obligații noi care necesită a fi respectate la elaborarea/revizuirea Planurilor de gestionare a districtelor bazinelor hidrografice.

În acest sens, principalele obligații ce pot fi menționate se numără identificarea și evaluarea impactului activităților umane asupra apelor de suprafață și subterane, determinarea caracteristicilor corpurilor de apă, inclusiv a celor artificiale și puternic modificate, precum și a celor care pot să nu îndeplinească obiectivele de mediu, estimarea presiunilor hidromorfologice, precum și obligativitatea realizării unei analize economice a utilizării resursei de apă.

O obligație adițională ce se propune a fi inclusă reiese din prevederea imperativă stabilită la art. 47 alin. (2), care stabilește că Planul de gestionare a secetei este parte componentă a planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic. Prin urmare, în modificările propuse la Hotărârea Guvernului nr. 866/2013 s-a asigurat sincronizarea elementelor obligatorii pe care trebuie să le cuprindă cele două subdomenii.

Suplimentar, modificările la Legea apelor nr. 272/2011 stabilesc un șir de rigori la procesul de elaborare și consultare a planului, precum și termenii minimi care trebuie respectați. Astfel, au fost stabilite obligațiile ca atât la elaborarea planului, cât și la revizuirea acestuia, Ministerul Mediului să includă publicarea calendarului și programului de elaborare a planului, împreună cu măsurile de consultare, cu cel puțin trei ani înainte de perioada de referință a planului, sinteza provizorie a problemelor identificate în gestionarea apelor, cu cel puțin doi ani înainte, și proiectul de plan sau alte informații relevante, cu cel puțin un an înainte. Perioada de consultare și de formulare a comentariilor sau obiecțiilor scrise este de cel puțin șase luni.

În același timp, noile prevederi la Legea apelor nr. 272/2011 stabilesc în mod expres două tipuri de măsuri (*de bază și suplimentare*) pe care trebuie să le cuprindă orice program de măsuri ca parte componentă a unui Plan de gestionare. Pentru dezvoltarea acestui aspect, în proiectul de Hotărâre de Guvern au fost listate tipurile de măsuri care pot fi considerate de bază sau care pot fi considerat suplimentar. La dezvoltarea acestor măsuri de bază s-a ținut cont și de prevederile art. 11 al Directivei 2000/60/CE. Cât privește măsurile suplimentare, pentru acestea a fost reprodusă nemijlocit noțiunea dată de Legea apelor nr. 272/2011.

2. Asigurarea unui grad mai înalt de compatibilitate cu Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară

în domeniul apei. Așa cum este menționat mai sus, modificările aduse la Legea apelor nr. 272/2011 transpun în mod prioritar Directiva 2000/60/CE, norme care au fost preluate și transpuse în prezentul proiect de Hotărâre de Guvern. În același timp, pentru a oferi un spor de precizie juridică, prin prezentul proiect de Hotărâre de Guvern au fost transpuse un șir de elemente suplimentare și obligatorii pe care trebuie să le cuprind un Plan de gestionare și care reies în mod prioritar din Anexa VII la Directiva 2000/60/CE. Acestea sunt listate exhaustiv la *pct. 3 Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene* din prezenta nota informativă.

3. Coroborarea și sincronizarea eficientă a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 866/2013 cu cele ale Hotărârii Guvernului nr. 386/2020. Așa cum este menționat mai sus, în anul 2020 a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 care stabilește regulile pentru un cadru de planificare strategică uniform și coerent. În același timp, Regulamentul privind procedura de elaborare și revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 866/2013, nu este strâns corelat cu această hotărâre, iar în procesul de elaborare a planurilor de gestionare a districtelor hidrografice au apărut o serie de divergențe, deoarece cele două hotărâri de Guvern au puncte contradictorii. Astfel, ținând cont că Planul de gestionare întrunește majoritatea elementelor care caracterizează pentru un document de politici, prin prezentul proiect de hotărâre de Guvern, în măsură în care nu se contravine Legii apelor nr. 272/2011 și Directivei 2000/60/CE, se propune alinierea elementelor structurale ale Planului de gestionare cu elementele structurale date de Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 pentru documente de politici, nemijlocit pentru programe.

Astfel, planurile de gestionare, similar programelor ca documente de politici, urmează să fie constituit din partea descriptivă și programul de măsuri, având următoarea structură:

În același timp, urmează a fi atras atenția, așa cum este menționat și supra, că acestea sunt corelate în măsura în care nu contravin Legii apelor nr. 272/2011 și Directivei 2000/60/CE, or Legea apelor nr. 272/2011 operează expres cu termenul de “*Plan*”, pe când Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, pentru documente de politic similare operează cu termenul de “*Program*”. Pentru partea operațională Legea apelor operează cu termenul de “*Program de măsuri*”, pe când Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu termenul de “*Plan de acțiuni*”. Ținând că Legea apelor în acest caz are caracter de normă primară și imperativă, termenii în prezentul proiect de hotărâre de Guvern sunt cei stabiliți de Legea apelor. Situație similară este și în cazul altor aspecte pe care le stabilește imperativ Legea apelor (ex. perioada de implementare de 6 ani, procedura de consultare etc.).

Adițional, pentru a asigura o structură logică și coerentă a actului normativ, unele elemente care se regăsesc în versiunea actuală a Regulamentul privind procedura de elaborare și revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic au fost mutate la alte puncte sau capitole, care sunt mai proprii urmare a procesului de modificare a hotărârii Guvernului (ex. măsurile pe care trebuie să le includă programul).

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea acestui proiect nu implică costuri și nu necesită alocarea resurselor financiare de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 866/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind procedura de elaborare și de revizuire a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic se încadrează în prevederile Legii apelor nr. 272/2011.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul de inițiere a elaborării proiectului a fost publicat și poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului (compartimentul „*Transparența decizională*”, directoriul *Anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor*”) și pe portalul guvernamental particip.gov.md - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12293.

La 02.07.2024 proiectul a fost lansat în avizare oficială, fiind plasat inclusiv pe portalul guvernamental particip.gov.md - <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-referitor-la-avizarea-proiectului-de-hotarare-de-guvern-cu-privire-la-modificarea-hotararii-guvernului-nr-8662013-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-procedura-de-elaborare-si-revizuire-a-planului-de-gestionare-a-districtului-bazinului-hidrografic-numar-unic-565mm2024/12764>.

Suplimentar, la data de 15.08.2024, prin scrisoarea nr. 08-07/2317 proiectul a fost remis spre avizare repetată, anunțul fiind plasat și pe portalul guvernamental particip.gov.md - <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-referitor-la-avizarea-repetata-a-proiectului-de-hotarare-de-guvern-cu-privire-la-modificarea-hotararii-de-guvern-nr8662013-pentru-aprobarea-regulamentului-privind-procedura-de-elaborare-si-revizuire-a-planului-de-gestionare-a-districtului-bazinului-hidrografic-numar-unic-565mm2024/13024>. Obiecțiile recepționate în procesul de reavizare au fost reflectate în versiunea finală a proiectului de hotărâre de Guvern și sinteza pe marginea acestuia.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul hotărârii a fost supus expertizei anticorupție. Conform Raportului de expertiză anticorupție Nr. EHG24/9902 din 12.08.2024, în cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la gestionarea mai eficientă și durabilă a resurselor de apă, reducerea riscurilor de poluare și catastrofelor naturale, precum și o aliniere mai bună la cadrul legislativ național și european.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul hotărârii a fost supus expertizei de compatibilitate, iar prin scrisorile nr. 31/08-126-7882 din 15.07.2024 și nr. 31/02-69-9268 din 16.08.2024, Centrul de Armonizare a Legislației a remis avizele cu propuneri, care au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul hotărârii a fost supus expertizei juridice, iar prin scrisorile nr. 04/2-6661 din 16.07.2024 și nr. 04/2-7782 din 19.08.2024, Ministerul Justiției a remis avizele cu propuneri, care au fost luate în considerare la definitivarea proiectului.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, dat fiind faptul că nu reglementează activitatea de întreprinzător, nu conține reglementări cu impact asupra bugetului public național sau a unor componente din cadrul acestuia și nu prevede reorganizări și reforme structurale sau instituționale ale autorităților ori ale instituțiilor publice. Prin urmare, proiectul nu cade sub incidența Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Ministru

Sergiu LAZARENCU